

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 7 2 4 3 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

K E M I J A

≡ Izpitna pola 1 ≡

Ponedeljek, 28. avgust 2017 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko, šilček in računalno.

Kandidat dobi list za odgovore. Priloga s periodnim sistemom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola vsebuje 40 nalog izbirnega tipa. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko. Pri reševanju uporabite relativne atomske mase elementov iz periodnega sistema v prilogi.

Rešitve vpisujte z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom **v izpitno polo** tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

1. Na varnostnem listu za fenol je tudi podatek za srednjo vrednost smrtnega odmerka $LD_{50} = 317$ mg/kg telesne mase (podgana, oralno). Katera trditev je pravilna?
- A 1 kg fenola je srednja vrednost smrtnega odmerka za 317 mg težko podgano.
  - B Če podganam odmerimo 318 mg fenola/kg telesne mase, bodo poginile vse živali v populaciji.
  - C Če katerakoli podgana zaužije 317 mg fenola, je 50-odstotna verjetnost, da bo poginila.
  - D 317 mg fenola na kg telesne mase podgane povzroči smrt polovice testiranih podgan, ki so zaužile fenol.
2. Kolikšno je vrstno število elementa, če je v atomu tega elementa 34 nevtronov in 29 elektronov?
- A 29
  - B 34
  - C 63
  - D 92
3. Kakšno elektronsko konfiguracijo ima atom titana v osnovnem stanju?
- A $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^4$
  - B $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2 3d^4 4s^2$
  - C $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^2$
  - D $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 4p^2$
4. V katerem paru se atoma elementa najbolj razlikujeta v polmeru?
- A Litij in jod.
  - B Natrij in brom.
  - C Kalij in klor.
  - D Cezij in fluor.

5. S črkami A, B, C in D so označeni štirje elementi druge periode periodnega sistema. Dane so njihove elektronegativnosti po Paulingu.

Element	A	B	C	D
Elektronegativnost	1,0	2,5	3,5	4,0

Katera trditev je pravilna?

- A Element A je nekovina, ker ima med danimi elementi druge periode najmanjšo elektronegativnost.
- B Binarna spojina elementov A in D je ionska, ker je razlika elektronegativnosti med elementoma zelo velika.
- C V spojini elementov B in C je elektronska gostota večja na atomu elementa B.
- D Atom elementa D najbolj privlači elektrone, zato je njegov polmer največji.

6. Katera molekula oziroma ion ima kvadratno-planarno obliko?
- A CCl_4
  - B SCl_4
  - C XeF_4
  - D NH_4^+
7. Katera snov **ne** tvori vodikovih vezi?
- A Voda.
  - B Vodikov fluorid.
  - C Amonijak.
  - D Metan.
8. Katera snov v trdnem agregatnem stanju prevaja električni tok in ima tališče nad $1000\text{ }^\circ\text{C}$?
- A Mangan.
  - B Manganov oksid.
  - C Žveplo.
  - D Železov sulfid.
9. V eni molekuli esencialne aminokislina histidina so trije atomi dušika. V $6,22\text{ g}$ histidina je $7,24 \cdot 10^{22}$ atomov dušika. Kolikšna je molska masa histidina?
- A $78,0\text{ g mol}^{-1}$
  - B 155 g mol^{-1}
  - C 233 g mol^{-1}
  - D 349 g mol^{-1}
10. Kateri plin nastane, če košček cinka vržemo v raztopino mravljinčne (metanojske) kisline?
- A Metan.
  - B Ogljikov dioksid.
  - C Kisik.
  - D Vodik.

30. Pri kateri reakciji nastane zmes položajnih izomerov?
- A 1-metilcikloheksen + $\text{H}_2\text{O}/\text{H}^+$
  - B pent-2-en + HBr
  - C but-1-en + Cl_2
  - D cikloheksen + HCl
31. Katera enačba predstavlja popolno gorenje butana?
- A $2\text{C}_4\text{H}_{10} + 13\text{O}_2 \rightarrow 8\text{CO}_2 + 10\text{H}_2\text{O}$
  - B $\text{C}_4\text{H}_{10} + 9\text{O} \rightarrow 4\text{CO} + 5\text{H}_2\text{O}$
  - C $\text{C}_4\text{H}_8 + 6\text{O}_2 \rightarrow 4\text{CO}_2 + 4\text{H}_2\text{O}$
  - D $2\text{C}_4\text{H}_{10} + 9\text{O}_2 \rightarrow 8\text{CO} + 10\text{H}_2\text{O}$
32. Katera reakcija vodi do nastanka amina iz bromometana?
- A $\text{CH}_3\text{Br} + \text{NH}_3 \rightarrow$
  - B $\text{CH}_3\text{Br} + \text{KCN} \rightarrow$
  - C $\text{CH}_3\text{Br} + \text{HNO}_3 \rightarrow$
  - D $\text{CH}_3\text{Br} + \text{NaOH} \rightarrow$
33. V kateri razporeditvi so snovi razvrščene po padajočem vrelišču?
- A Mravljinčna kislina > očetna kislina > propanojska kislina.
  - B Butanojska kislina > butanal > butan-1-ol.
  - C Propanojska kislina > propan-1-ol > aceton.
  - D Dietil eter > 2-metilpropan-2-ol > butan-1-ol.
34. Katera trditev je pravilna za 2-metilpropan-2-ol?
- A Molekula te spojine vsebuje center kiralnosti.
  - B Spojina je terciarni alkohol.
  - C Spojino lahko oksidiramo do ketona že pri milih reakcijskih pogojih.
  - D Spojino lahko dokažemo s Tollensovim reagentom.
35. Katere snovi reagirajo z 2,4-dinitrofenilhidrazinom?
- A Fenoli in ketoni.
  - B Estri in etri.
  - C Freoni in alkeni.
  - D Aldehidi in ketoni.

36. Kateri reagent reagira z etanolom, etanojsko kislino in fenolom?
- A Natrij.
  - B Natrijev hidroksid.
  - C Natrijev hidrogenkarbonat.
  - D Raztopina kalijevega permanganata KMnO_4 v kislem.
37. Katera trditev je pravilna za glukozo in fruktozo?
- A Obe spojini sta ketoheksozi.
  - B Obe spojini reagirata s Fehlingovim reagentom.
  - C Glukoza je monosaharid, fruktoza pa disaharid.
  - D V vodnih raztopinah sta glukozo in fruktoza večinoma v aciklični obliki.
38. Katere snovi **ne** uvrščamo med lipide?
- A Estrogen.
  - B Milo.
  - C Vosek.
  - D Kevlar.
39. Katera trditev o aminokislinah je pravilna?
- A Aminokislina so amfoterne.
  - B Vse aminokislina so optično aktivne.
  - C Vse aminokislina vsebujejo amidno vez.
  - D Aminokislina se povezujejo v peptide z glikozidno vezjo.

